

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119329752
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6119329752.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci žalobcu - SetCar sk, a.s., IČO: 50 387 189, so sídlom ul. Priemyselná 10, Sučany, v zastúpení právne - JUDr. Tomáš Zboja, advokát so sídlom v D., U. X, proti žalovanému - KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, v zastúpení právne - JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom v Y., I. P. X/A, o zaplatenie 136,80 eur, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 6C/53/2019-49 zo dňa 14.1.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len okresný súd) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 136,80 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením (výrok II.).

2. Na základe vykonaného dokazovania, pri právnom posúdení postupujúc podľa § 4 ods. 1, 2 písm. b/, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“) a podľa § 442 ods. 1, 3, § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vyhovel žalobe v celom rozsahu.

3. Vykonané dokazovanie preukázalo, že dňa 25.1.2019 došlo k škodovej udalosti - dopravnej nehode, pri ktorej bolo motorovým vozidlom KIA Sportage, EVČ: MT 183EK poistenca žalovaného poškodené motorové vozidlo Opel Astra, EVČ: MT 783EN N. I.. Prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného vznikla škoda (škodová udalosť) v bezprostrednej súvislosti, ktorou bola poškodená/N. I. nútená si požičať na zabezpečenie svojich potrieb náhradné motorové vozidlo na základe zmluvy o nájme č. 77/6, uzavretej dňa 8.2.2019 medzi žalobcom ako prenajímateľom a poškodenou (N. I.) ako nájomcom. Na základe predmetnej nájmovej zmluvy dojednanej na dobu určitú si nájomca prenajal (a užíval) osobné motorové vozidlo zn. KIA Ceed, EVČ: BL 341KZ v období od 8.2.2019 do 21.2.2019 s dohodnutým zmluvným nájomným vo výške 43,20 eur s DPH/deň. Zo zmluvy vyplýva, že poškodená náhradné vozidlo využívala na dochádzanie do zamestnania. Faktúrou č. 190091 žalobca vyfakturoval poškodenej N. I. cenu za prenájom náhradného vozidla podľa zmluvy o nájme č. 77, a to vozidla Kia Ceed, EVČ: BL 341KZ, od 8.2.2019 do 21.2.2019, t.j. za 14 dní v celkovej výške 604,80 eur s DPH. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že došlo aj k likvidácii predmetnej poistnej udalosti žalovanou (oznámenie

o poistnom plnení zo dňa 4.3.2019) a to tak, že z vyfakturovanej doby prenájmu žalovaný priznal poistné plnenie v celkovej výške 468 eur, keď z fakturovanej doby prenájmu náhradného vozidla priznal 13 dní a v prevyšujúcej časti poistné plnenie nepriznal pre neprimerane účtovanú dennú sadzbu nájmu a neprimeraných nákladov na náhradné vozidlo, denná sadzba nájomného bola upravená na 36 eur s DPH/deň.

4. Žalobca nadobudol pohľadávku od poškodenej na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej dňa 21.2.2019, túto zmluvu súd považoval za uzavretú v súlade s právnymi predpismi. Konštatoval, že poškodená postúpila na žalobcu pohľadávku z titulu neuhradenej pohľadávky z poistnej udalosti spôsobenej na postúpenie. Zmluvné strany sa dohodli na odplatnom postúpení pohľadávky, výška odplaty bola dohodnutá vo výške sumy neuhradenej faktúry. Zároveň sa zmluvné strany dohodli na započítaní vzájomných nárokov, t.j. nároku na zaplatenie faktúry a nároku na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu na uplatnenie nároku z titulu náhrady škody považoval okresný súd za danú práve na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej zo dňa 21.2.2019.

5. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného o neunesení dôkazného bremena a absencii listinných dôkazov. Považoval za preukázaný v konaní vznik škody, aj jej výšku. Skutočnú škodu, ktorá spočíva v nákladoch na vypožičanie alebo prenájom motorového vozidla, ktoré prevyšuje náklady na prevádzku vlastného vozidla, je zodpovedný subjekt povinný nahradiť len v rozsahu v akom boli tieto náklady nevyhnutne a účelne vynaložené na vypožičanie náhradnej veci zodpovedajúcej poškodenej veci. Škodu spočívajúcu v tom, že poškodený vynaložil vyššie náklady na vypožičanie osobného automobilu v porovnaní s nákladmi, ktoré by inak vynaložil na prevádzku svojho automobilu, ktorý nemohol použiť v dôsledku poškodenia, je potrebné považovať za skutočnú škodu, ktorú je škodca povinný nahradiť v rozsahu nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov. Škoda predstavuje požičovné zaplatené za vypožičanie vozidla porovnateľného s poškodeným vozidlom, ak prevyšuje výdavky spojené s užitím vlastného vozidla. Zo zmluvy o prenájme motorového vozidla vyplýva, že právny predchodca žalobcu si prenajal náhradné motorové vozidlo zn. Kia Ceed. Čo sa týka porovnateľnosti náhradného vozidla s poškodeným motorovým vozidlom, žalovaný nepredložil a netvrdil žiadne skutočnosti, ktoré by robili sporným skutočnosť z hľadiska úžitkových a jazdných vlastností poškodeného a prenajatého vozidla. Procesnú obranu žalovaného súd považuje za účelovú a zavádzajúcu.

6. Okresný súd napokon zdôraznil, že žalovaný priznal žalobcovi na základe rovnakého skutkového stavu poistné plnenie, ktorého výšku, rozsah len skrátil. Nárok žalobcu nepovažoval za absolútne nedôvodný. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný musel mať jednoznačne preukázané všetky žalobcom tvrdené skutočnosti. Žalovaný rozporoval len výšku denného prenájmu motorového vozidla a dĺžku prenájmu. Cenu za nájom je potrebné stanoviť s poukazom na obvyklé ceny prenájmu obdobných motorových vozidiel v danom mieste a čase. Nevychádza sa z totožných motorových vozidiel, ale obdobne porovnateľných. Pokiaľ žalovaný rozporoval cenu nájmu, nepredložil súdu žiadny prehľad nájmov, ktoré boli obvyklé v danom mieste a čase, t.j., v čase, kedy došlo ku škode, resp. prenájmu motorového vozidla. Súd sa stotožnil aj s dĺžkou prenájmu náhradného motorového vozidla, ktorá korešponduje s dobou opravy poškodeného motorového vozidla zn. Opel Astra. Poškodená sa ocitla v stave nutnosti zabezpečenia si náhradného motorového vozidla po dobu opravy svojho vozidla. Poistnou udalosťou bol poškodenej vnútený určitý skutkový a právny stav ktorý, ak musela riešiť zapožičaním si náhradného vozidla, tak náklady z nájomného sú nákladmi, ktoré je povinný žalobcovi v rámci vzniku poistnej udalosti zaplatiť žalovaný. Dobu opravy nemala možnosť poškodená ovplyvniť, bola reálne obmedzená v užívaní vlastného vozidla. Napokon do stavu, do ktorého sa dostala a v ktorom bola obmedzená, bol zavinený klientom žalovaného. Uvedené obmedzenie pomínulo až vydaním opraveného vozidla. Pokiaľ žalovaný nutnosť a účelnosť vynaložených nákladov namietal, bolo dôkazné bremeno na jeho strane, čo neuniesol.

7. O trovách prvoinštančného konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu voči žalovanému. Dodal, že o výške náhrady trov rozhodne postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

8. Proti rozsudku sa odvolal v zákonnej lehote žalovaný. Domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Odvolateľ považuje rozsudok okresného súdu za nesprávny, nezákonný a arbitrárny, ktorý vo svojej podstate trpí aj samotnou nepreskúmateľnosťou. Má za to, že prvoinštančný súd vyslovil právne závery, avšak sa nevysporiadal so skutočnosťami zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne

posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil, keď sa nedostatočným a nesprávnym spôsobom vysporiadal s namietanou aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu vo vedenom spore. Poškodenej N. I. bola dňa 25.1.2019 spôsobená škodová udalosť prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného, v ktorej súvislosti mala poškodená užívať náhradné vozidlo na zabezpečenie svojich potrieb zapožičaním si náhradného motorového vozidla u žalobcu v zmysle zmluvy o nájme č. 77/6 zo dňa 8.2.2019. Po ukončení nájmu žalobca vystavil poškodenej faktúru a uzatvoril s ňou zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá vznikla z titulu účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla. Z uvedeného podľa odvolateľa vyplýva, že poškodená mala voči žalobcovi záväzok spočívajúci v neuhradenej faktúre, potom poškodená (a nie žalovaný) predstavovala subjekt, ktorý bol dlžník žalobcu a teda nemohla so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Jej uzatvorením nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodenej na žalobcu, lebo túto pohľadávku pred postúpením poškodená žalobcovi neuhradila, teda mu pohľadávka nevznikla, ale v danom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodenej, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Inými slovami, uvedeným postúpením došlo medzi poškodenou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s aplikovanou hmotnoprávnou úpravou v § 524 Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy o postúpení jednoznačne vyplýva, že prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky (neexistujúcej), až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodenej a žalobcu. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálna žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenej na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Predmetné postúpenie neexistujúcej pohľadávky je tak pre obchádzanie zákona absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

9. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť a žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Zdôraznil, že mu bol postupovaný nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla voči žalovanému ako poisťovni škodcu. Žalovaný akceptoval postúpenie pohľadávky, čo bolo zrejmé aj z toho, že čiastočné poistné plnenie poukázal na účet žalobcu, ako postupníka. To preukazuje, že žalovaný v čase pred podaním žaloby nemal najmenšiu pochybnosť o postúpení pohľadávky. Poskytol čiastočné poistné plnenie, následne nemôže byť sporné ani to, že poškodenej vznikol nárok na preplatenie účelne vynaložených nákladov za nájom náhradného vozidla. Dodáva i to, že v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu danej pohľadávky, zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Akékoľvek tvrdenia žalovaného o neexistencii predmetnej pohľadávky, neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky a v rozpore s ust. § 524 OZ považuje žalobca za neopodstatnené. Podľa jeho názoru bolo v súdenom prípade preukázané odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému zápočtu nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie a nie so samotným nárokom na náhradu škody, ktorý bol v zmysle zmluvy postúpený. V zmysle predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky poškodená v rámci jedného dokumentu uhradila predmetnú faktúru za nájom a súčasne postúpila jemu/žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím došlo k úbytku v jeho (žalobcu) majetkovej sfére.

10. Na predmetné vyjadrenie žalovaný/odvolateľ už nereagoval.

11. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej „CSP“), po zistení že odvolanie podala na to oprávnená procesná strana, v zákonom stanovenej lehote proti rozhodnutiu, ktorému je odvolanie prípustné, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 379 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

12. Odvolací súd prioritne poukazuje na rozporuplný postup žalovaného v rámci vybavovania celej záležitosti (t.j. nielen v priebehu sporu, ale aj v rámci predchádzajúcej likvidácie poistnej udalosti), keď žalobcovi poskytol čiastočné plnenie nákladov za použitie náhradného motorového vozidla (v prevažnej časti nárok uznal a plnil), avšak v súdenej veci už modifikoval svoj postoj tak, že namieta/tvrdí neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky s následnou námietkou nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Podstatnou argumentáciou odvolateľa je jeho snaha zmluvu o postúpení pohľadávky medzi poškodenou

a žalobcom uzatvorenú dňa 21.2.2019 „rozfázovať“, rozborom jej takto rozčlenených častí navodiť dojem obchádzania zákona. Predmetná zmluva však tvorí jeden celok upravujúci navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti jej strán/subjektov. Nepochybné vôľou poškodeného žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci jednej zmluvy, čo vôbec nie je v rozpore s tým, že bolo možné na ich usporiadanie použiť/uzavrieť viacero relatívne samostatných právnych úkonov. Náležite argumentuje žalobca, že v rámci zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky zo súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Pri striktnom prístupe k výkladu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený najprv uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu v zapätí/ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanému tie isté peniaze (doslova tie isté bankovky a mince) vrátil. Takýto odvolateľom požadovaný postup konštatovaných procesov odporuje bežnej realite každodenného života, pri ktorej fyzické aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do množstva rôznych právnych vzťahov. Určite sa pritom nejedná o obchádzanie zákona, keďže právny úkon poškodenej a žalobcu nesmeroval k tomu, aby zákon dodržaný nebol. Naopak, takým počinaním by skôr bolo formálne vygenerovanie viacerých právne až perfekcionalistických zmlúv, ktoré by však nekorešpondovali s bezprostrednou realitou. Uvádzaný záver odvolacieho súdu/ odvolacieho senátu, vychádza z jeho ustálenej rozhodovacej praxe, napr. aj v rozhodnutí č.k. 10Co/104/2019 zo dňa 30.5.2019 a ani v aktuálne súdnej veci nebol dôvod sa odkloniť od v označenom rozhodnutí prijatého právneho názoru.

13. V súhrne hodnotí odvolací súd žalovaným vymedzené odvolacie námietky (ktorým je odvolací súd viazaný) za nedôvodné, z iných dôvodov (právny titul, výška dennej sadzby nájomného, účelnosť použitia náhradného vozidla...). odvolateľ závery okresného súdu nespochybnil a odvolací súd ani nezistil nedostatky v postupe okresného súdu na ktoré by bol povinný prihliadať z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP).

14. Bolo v spore jednoznačne preukázané, že poškodená musela vynaložiť náklady na vypožičanie náhradného osobného automobilu v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej prevádzkou vozidla poisteného u žalovaného, pričom nájomný vzťah trval počas doby nevyhnutnej na opravu poškodeného vozidla, ktorú dobu poškodená nemala možnosť ovplyvniť. Takéto zmenšenie majetku (škody) je povinný nahradiť v rozsahu nutne aj účelne vynaložených nákladov žalovaný (§ 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z.) a to v okolnostiach súdnej veci postupníkovi dotknutej pohľadávky - žalobcovi.

15. V súhrne uvádzaných súvislostí odvolací súd napadnutý rozsudok v meritórnom výroku potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny. Obdobne konštatoval vecnú správnosť rozhodovania okresného súdu v bezprostredne súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania, v tejto časti bola náležite aplikovaná okresným súdom zásada plného úspechu v spore.

16. Podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP odvolací súd priznal žalobcovi/úspešnému v danom štádiu konania nárok na náhradu trov v celom rozsahu voči žalovanému/odvolateľovi, ktorý v odvolacom konaní úspešný vôbec nebol. Dodáva, že aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodne postupom podľa § 262 ods. 2 CSP okresný súd.

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.